

nemlig den, at Udgang til at blive Rektor ved en lærd Skole skal med et Forbehold staa aaben for enhver, der i 3 Aar har været Overlærer ved en saadan Skole. Jeg finder kun, at der maatte være Anledning til, at Paragraffen ligeledes fastsatte, at Overlærerembederne som Regel besættes ved Dprykning fra Adjunktstillingen. Jeg anser det for heldigt, at enhver Adjunkt uanset, om han har bestaaet denne eller hin Eksamen, skal kunne forfremmes til at blive Overlærer og derved vinde Aldomst til ogsaa at kunne blive Rektor ved en lærd Skole. Jeg anser dette for rigtigt, da det ikke altid er Eksamen, der betinger Dygtigheden til at styre en Skole. Hvad Time-læreren angaar, har det ganske særlig glædet mig at læse Bemærkningerne til Lovforslaget, hvor det er oplyst, at der for Tiden findes 25 Time-lærere, som ere under Dprykning til Adjunktstillingen med Lønning af det lærde Skolevæsens Fond, og at det ved Forslaget bliver muligt at give samtlige disse Time-lærere fast Ansættelse eller Konstitution som Adjunker. Det have disse Time-lærere i høj Grad sukket efter, og nu kunne de ved Lovforslaget faa dette deres Dnske efterkommet. I § 3 findes fastsat en samlet Sum af 6,000 Kr. til Honorarer for Inspektører og for Tilsyn med Skolebibliotekerne ved de lærde Skoler. Jeg kunde ønske, at denne Sum maatte blive noget forøget. Tilsynet med Bibliotekerne skal formodentlig ogsaa, som man, hvad Sorø Akademi angaar, kan se af § 7, omfatte de naturvidenskabelige Samlinger ved Skolerne, og ganske særlig tillader jeg mig at udtale det Dnske, at de lærde Skolers Biblioteker, som tit ere temmelig omfangsrige, men temmelig lidet brugte af andre end af Skolernes Lærere, maatte blive stillede noget til Almenhedens Disposition, saaledes at der til visse Tider af Ugen kunde udlaanes til Folk, som ikke høre til Skolernes Personale. Vi savne jo Provinsbiblioteker, og derfor vilde det være af Betydning, om disse Biblioteker kunde komme den store Almenhed noget mere til Gode end hidtil, men hvis det skal ske, vil det blive nødvendigt at forhøje denne Sum noget, da Bibliotekarerne maatte have et Vederlag for Besørgelsen af saadant Udlaan. Der er en Bestemmelse, jeg savner i Lovforslaget, nemlig en Bestemmelse om Lærernes ugentlige Timeantal. En saadan Bestemmelse findes jo for Realskolerne, og vi maa jo erindre, at de lærde Skoler tillige ere Realskoler. Det viser sig jo ganske tydelig deraf, at der f. Eks. den 1ste Oktober 1890 fandtes i de lærde Skolers nederste Klasse 908 studerende og 544 Realdisciple.

De lærde Skoler bæres altsaa økonomisk for en stor Del oppe ved tillige at være Realskoler, og derfor vil jeg finde det naturligt, at man i en Lov som denne ogsaa fastsatte Bestemmelser om det ugentlige Timeantal, selvfølgelig med noget Spillerum, for Lærerne ved de lærde Skoler. — En Bemærkning af noget almindeligere Natur skal jeg tillade mig at gøre med Hensyn til de højere Skoler her i Landet. Der aftræves disse Skolers Bestyrelser en Samfundsstatistik, som skal oplyse, til hvilke Samfundsklasser Elevernes Forældre høre. Jeg anser det for overmaade heldigt, og jeg vilde anse det for meget rigtigt, om vi tillige fik en saadan Samfundsstatistik, der viste, i hvilken Livsstillinger Eleverne, der ere udgaaede fra disse højere Skoler, ere komne, naar der f. Eks. er gaaet 5—6 Aar efter deres Udgang af Skolen. Derved vilde man komme til Kundskab om, i hvilket Maal den Undervisning, der meddeles i disse Skoler, kommer Samfundet over Hovedet til Gavn. En anden Statistik, som ogsaa vilde være ønskelig for Skolernes Bedkommende, vilde være en, der oplyste, hvor mange Elever der forlade Skolerne uden at have underkastet sig Skolens Afgangsprøver. Jeg tillader mig at henlede den højtærede Kultusministers Opmærksomhed paa dette Punkt.

J. Scavenius: Det er kun i Anledning af et Par Spørgsmaal til den højtærede Kultusminister, at jeg har bedt om Ordet, idet jeg for øvrigt ganske kan slutte mig til det Forslag, som her foreligger, ogsaa med de Forandringer, hvorved det stiller sig fra det Forslag, som fremkom og blev forelagt i Fjor. Jeg vil altsaa spørge den højtærede Kultusminister med Hensyn til 4de Stykke i § 2, der omhandler den særegne Udgang til Rektor- og Overlærerembeder, som i Følge fgl. Anordning tilkommer filologiske Kandidater og nu skal forbeholdes disse, for saa vidt Skolens Lær tilstøder det. Jeg har ikke noget imod den Tanke, som er nedlagt her, men den er mig ikke ganske klart udtrykt. Det forekommer mig, at disse Ord „for saa vidt Skolens Lær tilstøder det“ enten maatte give vedkommende filologiske Kandidater en altfor stor Ret, en altfor udelukkende Ret, som til syvende og sidst indirekte kan siges ikke at være til Skolens Lær, eller ogsaa giver den slet ingen Ret, men er kun en Henstilling til Ministeren. Er Meningen nemlig den, at disse Ord skulle tages saaledes, at for saa vidt der findes en filologisk Kandidat, som i og for sig maa erkendes for at være skikket til at være Skolens Rektor, skal han tages; finder jeg, at man er gaaet meget for vidt;